

TÁROGATÓ.

VEGYES TARTALMU LAP,

a gazdasági egyesület, vidéki- és városi nőegylet s a Szamos-Tisza hát közlönye.

Megjelenik:

Hetenként egyszer Kedden.

Szerkesztői iroda:

Kiadó-hivatal

hová a hirdetések és előfizetési pénzek utasítandók: templom-utca 548 sz.

Előfizetési feltételek:

Helyben egészévre 4 ft. fölére 2 ft. Házhoz hordva, vagy vidékre postán, egész évre 4 ft. 50 kr., fölére 2 ft. 25 kr.

Egyes szám ára: 10 ujkr.

Kovács Márton

felelős szerkesztő s kiadó.

Hirdetések ára:

házas gármondsor egyszeri hirdetésnél csak 6 kr. kétszeremél 5 kr. Bélyegdíj minden beíratásért 30 kr. A nyilatkozásban a háromhasábos gármondsor beíratási díja 20 kr.

TISZSELT ELŐFIZETŐIMNEK!

A szellemi erőt az anyagi emeli, és viszont. A pénz magábanvéve igen silány valami; de ha meggondolja az ember, hogy mily nemes vívmányokat lehet felmutatni a pénz ereje által, nem lehet csudálkoznunk, ha a sokféle művészet és ipar emberei anynyira igyekeznek pénzt gyűjteni.

E szerény mottóból indulván ki, tisztelettel fölkérem a nagyérdemű közönséget, méltóztatás-ék meleg pártfogásába venni a lapot. Ha t. előfizetőim kegyét szerencsés leendek bővebben érezni, úgy, fogadom, hogy lapomat is mindenben úgy fogom vezetni, hogy olvasóit tökéletesen kielégítse. Különösen a t. vidéki közönséget bátor vagyok bizalmasan fölkérni, hogy lapom előfizetőinek számát ismerőseik és barátjaik körében kegyeskedjenek terjeszteni.

Subrosa: pedig egészségtisztelettel kérem azon t. előfizetőimet, kik netalántán még az előfizetési pénzzel hátralékban volnának, siessenek megörvendeztetni szerkesztői tárczámat.

A szerkesztőség.

I.

KÖRÖZVÉNYEK

a megyei hatóságtól.

1865/1865

A szamosközi járás 2. dik kerület szolgabírójának f. hó 8-án 248 sz. a. kelt jelentése szerint, mult év nyarán Komlódtótfaluba, egy ismeretlen részeges kinézésű egyén, mintegy 35 éves középtermetű, hosszszas vereses arczu, ki magát Tokaj városi illetőségűnek, foglalalkozására nézve pedig szobafestőnek adta ki — ottani lakos Fischer Jónásnak, egy 20 frtra becsült 4 kövű arany toku czilinder órát — vevő állítása szerint 8 frtért, az eladónak többek előtti nyilatkozata szerint 2 frtért eladott; azonban tettét csakhamar megbánva, óráját visszakövetelte, de a vevő által az órának miután került, valamint magának is igazolására utasítottván, azon ígérettel, hogy igazjázatát bebizonyítja, eltávozott, de maig is vissza nem térvén, nagyon valószínű, hogy az órát csavargása közt lopta. —

Miis oly megjegyzéssel tétetik ezennel közhírré, miként a lehető tulajdonos a kérdéses óráhozi jogát említett járás szolgabírójára előtt f. évi június hó 20-ig annyival inkább beigazolni el ne mulassza, minthogy különben nemjelentkezés esetére az nyilvános árverés útján el fog adatni.

Kelt Szatmártt, május 12. 1865.

1879/1865

A nagyméltóságú magyar királyi helytartótanács folyó hó 2-án 33589 szám alatt kelt intézkedése szerint Nógrádmegyét illető

egy Butler gróf-féle alapítványhely jött üresedésbe, s ennek betöltésére folyó évi június 15-ig pályázat nyitott.

Az illető kérvények ezen határnapig bezárólag Nógrád vármegyénél nyújtandók be.

A fenn kitett határnapon túl benyújtott folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Szintén figyelem kívül hagyatnak a hiányosan felszerelt folyamodványok, mi végből az alább következő felszerelési kellékek hozatnak köztudomásra, mindennek előtt megjegyeztetik azonban, hogy:

Katonai alnevelő házak 1-ső tanfolyamába lépni akaró ifjaknál, szabályszerűleg a 7—8 év közti életkor van előírva.

Magasabb tanfolyamba való felvételnél, az elemi tantárgyakból nyert oktatás kívánatik, hogy azonban a 4-dik tanfolyambai felvétel eszközölthessék, az elemi iskola 2-ik osztályából jól sikerrel lett kilépés elégségesnek találhatik.

Valamely felső növelde vagy hadfiintézet 1-ső évi tanfolyamába leendő felvételle, a 11—12 év közti életkor van előírva.

Felső növelde 1-ső évi tanfolyamabai felvételre megkívánatik, hogy az illető pályázó az elemi tanoda 3-dik osztályát jó sikerrel végezte légyen el.

Hadfiintézet 1-ső évi tanfolyamabai felvételre az elemi tanoda 4-ik osztályának hasonló sikerrel lett bevégezte szükségeltetik.

Ha jelöltek vagy pályázók tekintettel életkorukra valamely felső növelde, vagy hadfiintézet magasabb tanfolyamaiba ohajtanak felvétetni, ezektől megfelelő bőzebb képzettség (elismertet) szükségeltetik, és pedig oly kép, hogy:

a) a hadfiintézet 2-dik évi tanfolyamába felvételhez valamely algymnásium vagy alreáltanoda 1-ső osztályának jósikerrel lett végzése kívánatik, a 3-dik vagy 4-dik tanfolyamba ohajtott felvételhez pedig azon tárgyak ismerete követeltetik, melyek az algymnásium vagy alreáltanodák 2-dik és illetőleg 3 osztályaira nézve előírják.

b) a felső nevelő házakba leendő felvételre az ösméreti kívánalmak csekélyebbek s ez okból ezen intézetek utolsó évi tanfolyamukba oly ifjak is felvétetnek, kik az elemi tanoda 4-dik osztályát tökéletesen megfelelő sikerrel végezték el.

A század iskolákba és a katonai akadémiákba, és pedig kizárólag csak az első évi tanfolyamba 15—16 éves életkor közt álló ifjak vétethetnek fel.

Századiskolákba felvételre valamely algymnásium vagy alreál tanoda 2-dik osztályának kedvező sikerrel lett elvégzése szükségeltetik.

Ellenben katonai akadémiákba belépésre a francia nyelvben levő némi jártasság mellett, valamely főgymnásium vagy főreáltanoda első osztályának, vagy legalább az

algymnásium vagy reáltanoda minden osztályának „kitűnő” sikerrel lett bevégezése, vagy is a polgári tanintézetekbeni fokozatos előhaladás következtében, magából a dolog természetéből folyólag megkívánató elismeret van feltételül szabva.

Jelenleg ugyan a hadfiintézetek és katonai akadémiák összefüggő egészet képeznek, mindazonáltal megengedhető, hogy magánnevelésben részesült nevendékek is katonai akadémiákba léphessenek.

Azok felvételük, kik a fennebb előirt kort, egy vagy két évvel már meghaladták, csak akkor remélhető, ha az illető évfolyamra előirt ismeretekkel már bírnak, s ha ezen évfolyamban meghatározott növendékek létszámuk elérve még nincsen.

A századiskolák és tisztnövelde (akadémiák) felvétetni kívánók, a nevelő, illetőleg hadfiintézetben előforduló tantárgyakból külön vizsgát tartoznak tenni.

A folyamodványoknak következő okmányokkal kel felszerelve lenni:

1-ször. A fölvétetni kívánt ifju keresztlevelével.

2-or. Egy tudori ranggal bíró (doktor medicinae) katona orvos által kiadott bizonyítvánnyal, a pályázó egészségi és növényi állapotáról és testi kifejlődéséről.

3-or. Ugyanannak himlővel lett beoltását igazoló bizonyítvánnyal.

4-er. Az illető hadkiegészítő parancsnokság által a pályázónak magassági mértékéről kiállítandó bizonyítvánnyal.

5-ör. Ugyannak iskolai bizonyítvánnyával még pedig a folyamodvány beadását közvetlenül megelőzőtől félévről tehát jelen évben 1865/1865 első feléről.

6-or. A németnyelvbenei jártasságról szóló hiteles bizonyítvánnyal.

7-er. Hatósági bizonyítvánnyal, vajjon a pályázó ifjunak hány és mily koru s mily állapotú testvére van, s vajjon nincsen-e ezek közül már egyik s mily más közalapítvány vagy ösztöndíj élvezetében?

8-or. Hatóságilag s az illető lelkész által megerősített községi bizonyítvánnyal a szülők vagy pályázó nyomasztó anyagi állapota felől.

9-er. A szülők vagy gyámok az iránti nyilatkozatával, miszerint ők, az alapítványi hely elnyerése esetében, az adományozott ifjunak az illető intézetbe szállítására megkívánató költségeket viselni fogják.

Ezen Buttler féle alapítványi helyre csak Nógrádmegyében született s oda illetőségű ifjak pályázhatnak.

Kelt Szatmártt, 1865. május 17.

JEGYZŐKÖNYV.

A szatmári fiók gazdasági egyesületnek Szatmártt 1865. év május 3-án gróf Dégenfeld

Pál alelnök önagsága elnöklete alatt Szerdahelyi Pál, Ujfalussy Miklós, Kovács Ágoston, id. Mándy Péter, Szecse Károly, Nagy Ignác, Gyene Károly, Vásárhelyi József, Ujfalussy Lajos, Horváth Dénes, Kovács Eduárd, Nagy Károly, Boros Pál, Ternyei János, Kölcsey Antal, Galgóczy Sándor, Szatmárváros részéről Makay Antal m. kapitány, Madarasy János, Kiszely Károly, Kiss Geodeon, Korchmáros Menyhért, Böszörményi Károly, Márton Bálint, Válik Károly Erdőssy Vilmos, Nagy Béla, s több egyleti tagok jelenlétében tartott közgyűléséről.

I. szám.

Alelnök önagsága hazafiai üdvözlését intézi az egyesület megjelent tagjaihoz, s hálás köszönetét nyilvánítván elnök társai és az igazgató választmány nevében az egyesület életbeléptetése és eddigi működése körül tanúsított buzgalomért, valamint azon bizalomért, melylyel az egyesület részéről megtiszteltettek, és a szives figyelemért, melylyel mindenkor találkoztak az alapszabályok értelmében a gyűlést az elnökök, igazgatóválasztmányi tagok újból választására hívja fel, s a

Gyűlést megnyitja.

II. szám.

Horváth Dénes egyleti tag Polgár Lajos és Blasek Frigyes urakat N.-Károlyból az egyesületi rendes tagok közé felvételre ajánlván.

A gyűlés az ajánlatot örömmel fogadta, s a személyesen is megjelent Polgár Lajos és Blasek Frigyes urakat az egyesület rendes tagjai közzé egyhangulag felvette.

III. szám.

Az alapszabályok IV-ik fejezete 6-dik pontja értelmében az igazgató választmány gyűléseiről vezetett jegyzőkönyveknek a legközelebbi közgyűlésébe kelletvén terjesztetni

Az időközben tartott igazgató választmányi gyűlések jegyzőkönyvi rövid kivonatban a gyűlés előtt felolvas-tattak.

IV. szám.

Pénztárnok jelenti, hogy 1864. october 1-sőig beadott és megvizsgált számadása szerint pénztár maradvány volt járandóságokban 174 ft. 35 kr. tőkében 102 ft. összesen 276 ft. 35 kr. az óta bevétel a járandóságokból 59 ft. 85 kr. holott az 1864. sept. 28-án tett jelentése szerint 1862—63 és 64

évekről 3865 ft. van fizetetlen, tőkéből befizettetett 98 ft. összesen 157 ft. 85 kr. A 102 ft. 98 ft. összesen 200 ft. tőke ismét kamatra adtván, a járandóságokból bejött 174 ft. 35 kr. és 59 ft. 85 kr. összesen 234 ft. 20 krból pedig 107 ft. 31 kr. kiadásokra fordítván, van a pénztárban jelenleg 116 ft. 89 kr., melyből ha a jegyző félviti tisztelet díj 100 ft. kifizetetik, marad a pénztárban 16 ft. 89 kr. Együttal azt is jelenti, hogy noha 1864 october 1-sője óta az évdíjak befizetésére vidékenkiint megbízott egyleti tagoknak elismervény mellett 212 darab nyugtát adott át, nála ez ideig befizetés nem történt. Végre figyelembe hozza, miszerint több alapítótág elhalván, az egyesületnek intézkedni kellene, hogy az örökösöktől a 100 ft. alapítványi tőke beszédessék.

A jelentés első része szomorú tudomásul vétetvén, elvárja egyesületünk, hogy mind az egyleti tagok kötelezett díjaikat ezután pontosabban befizetik, mind a vidékenkiint felkért tagtársak az egyesület bennök vetett bizalmának megfelní, és az átvett s át vendő nyugtákkal vidékőkkbe eső tagoktól a fizetetlen évdíjakat mielőbb beszédni nemes buzgalommal iparkodni fognak. Az elhalt alapítótágok ajánlati tőkéje biztosítása felől való intézkedés a vagyon kezelési szakosztályra bízatik.

V. szám.

A „Kölcey“ emlékszoberra gyűlt ajánlatok és tett költségekről szóló számadás megvizsgálása felől a küldöttség jelentését beadja, mely szerint a számadási okmányok nyomán, pontonként és tételekként megvizsgált számadást pontosnak és hiánytalanak találta, s a bevétel 2685 ft. 70 kr. a kiadás pedig 2652 ft. 85 kr. e szerint még maradt pénz 32 ft. 85 kr., de a mely összegből az alaprakáshoz szükséges tégla árából fizetetlenül maradt rész és a szobor alapzatának állandósítására megkívántató természetű megszerzése és telrakása, mely számadó által 300 ftra tétetik, természetesen ki nem telik. Minthogy számadó Gyene Károly urnak ezen kegyeleti emlék körül megbecsülhetetlen érdemei vannak, s az egész ügyben nem csak a legnagyobb pontosságot, hanem a legbuzgóbb részvételt és tevékenységet tanúsított; küldöttség a még hátra levő teendőik bevégezésére, a még alapul szolgálható jövedelmek beszédésére alkalmasabb módott nem lát, mintha továbbra is egyletünknek erélyességéről különösen ismert és

becsült tagját Gyene Károly urat ajánlja felkérni.

A gyűlés magáéva tevő a küldöttség méltányoló elismerését, felkéri Gyene Károly urat, hogy a mű méltó befejezése körüli teendőket magára vállalni sziveskedjék.

VI. szám.

Gyene Károly ur kapcsolatban a fennebbi tárgyal előadja, hogy időközben mintegy 57 fnyi összeget vett be a „Kölcey“ emlékszober költségei fedezésére, továbbá: hogy néhai Kende Zsigmond ur a szobor körülültetésére a szükséges diszfákat Czégény kertjéből felajánlotta, s az alakulandó „Kölcey könyvtár“ számára Erasmus és Melanchton leveleinek tökéletesen ép, kemény bőr-kötésű becses példányait ajándékozta.

Örvendetes tudomásul vétetett, s a jelentést tevő a könyvtár létrehozása s e jeles példánynak megőrzésére felkérve megbízatik.

(Folytatása következik.)

ELMÉLKEDÉS

a szatmármegyei és egész hazánkbeli román érdekek felett.

(Folytatás.)

Az első osztályu olvasó közönség egy része élemedett koru, a kit az élet és tapasztalás egyszersmind érettesztívő tőn, nem nagy kedve telik a bolondériákat olvasni, ugyanemek még tetemesb és kiválóbb része lelkeszkekből áll; az e ezeknek a hivatásuk, hogy az életgondok igényelte terhes munkától, hivatalbeli fáradságtól, és állásuk követelte hasznos tanulmányozásoktól fönmaradt drága idejüket ilyszerű olvasmányokra fordít-ák? azonban nem lehet tagadni, ezeknek egy műveltebb része, mely teendőit jól betudja rendezni, és a világiaknak szintén fiatalabb sarjadéka időzhetik ilyes irodalmi kalászatoknál is, és csak is azt lehet nevezni az olvasó közönség magvának, mely mindenre ráér, és módja is van hozzá, meg aztán nem is félre vezethető egykönnyen, tisztán gondolkozik, itél és cselekszik, és a káros behatásoknak nem enged helyet eszében és szívében.

Másik osztálya az olvasóknak érti is nem is ezeket, szomorú reánézve és valóságos szerencsétlenség, hogy általok elvonatik a maga további kiképzésétől melyre vajmi nagy szükségé van; ide sorozhatjuk a tanulókat,

TÁRCA.

EGYSZERŰ VAGY...

Egyszerű vagy mint a mezők virága,
Hogy ha reám mosolyog égszín szemed,
Önkénytelen kél a szívem imára:
Áldjon meg engem a jó Isten veled!

Sokat küzdék én az élet szinpadán,
Sok csalódás, bánat érte lelkemet.
Most kezdek csak boldog lenni igazán:
Mióta megismerkedtem te veled.

Fáradt hajós vagyok én; de elöttem
Közel a rév, mely befogad engemet.
A legboldogabb ember lesz belőlem,
Ha örökre egyesülök te veled!

Freudhoffer János.

AZ ÉLET ISKOLÁJA.

Novella
Freudhoffer Jánostól.

Mi szép az élet! Mennyi öröm, mennyi gyönyör kínálkozik az ifjuság dicső hajnalán. A szív, miig a csalódások törébe nem került, mindent hisz, mi reá nézve érdekes, kétsze-

res hévvel karolja föl, olyan mint a hüvelyből kireppenő, szivárványos pillangó, koróra és virágra egyaránt rá szállt, örül a nap-sugárnak, érdektelen, és sokszor nem gondol az előtte tátongó örvényre.... De eljön a kiábrándulás sötét, mogorva arezával, kezében ostort suhogtat és ledönti az ábrándok fényes kártyávarait, odamutat szigoru szemével azon hitvány bálványokra, mikre a sziv legszentebb érzelmeit pazarlá.

Szerencsés az, ki hiu reményekre nem építi jövendőjét. De talán gondol azzal a sziv, midőn legelőször élvezi az élet gyönyöreit, hogy mérget vagy mézet adtak-e neki? Neki mindegy, csak édes legyen!... Ki az élet útjait ismeri és kinek kevés tapasztalása van a világban, az bizonyosan igen jól tudja, hogy a legtöbb boldogtalan élet fájának magvát az ifjuság veté el. A későbbi kor, a meg gondolt férfui időszak kevesebb csalódást áll ki, mert nem oly könnyen hisz mindent, és ha elis hisz valamit, azt ugyan megrostálja és szigoru szemle alá veszi kimenetelét a dolognak tudván azon aranymondatot, „finis coronat opus.“

De, mint a spartaitak mondák: ad rem! mi is térjünk át a dolog lényegére. Beszéljen maga a tény, mert az is igaz, hogy száz ékesszólásnál is szebb egy nemestett... Az

élet! Az élet!... Az életet nem a szűk falak között tanuljuk megismerni, ott csak halvány körvonalait látjuk, oh a tanárok nem tudják azt megtanítani. Ott a nagy világ!... ez az élet iskolája, ott a szigoru tanár a sors! és ott végül az eredmény kincse: a tapasztalás. A sors nem kérdezi kinek a fia vagy? ha rosszul felelsz neki, okvetlen tertaba tesz. Őt nem lehet megvesztegetni!... Hiába kéred: ő siket, hiába könyvezel: ő vak!

* * *

A minapon levelet kaptam barátomtól, melyben boldogságát és szerencsétjét tudatja velem. Álljon itt a levél önök tetszésére:

Tibava május 1-én 186*

Szeretett barátom!

Örvendj barátom, örvendj, boldog vagyok! Ő szeret. Erről meggyőződtem a tegnapi estélyen, midőn annyi szép fiatal ember között ő kitüntetett. Halljad, mint történt. Carolinát soha oly szépnék nem láttam, mint a tegnapi estvén. Elég legyen annyit mondanom róla, hogy a szó valódi értelmében: elragadban bíjos volt. Csak a legnevezetesebbet mondok el. Az erkélyen ültünk körben mind fiatalok, kik mindnyájan halálig

(A kiknek az ily olvasmány nem egyéb mérgezett eledelnél), a kántorokat és tanítókat, kiknek a nevelést és szakmájokhoz tartozó számos tudományok ágait, mikben lelkiismeretesen mondhatjuk jóformán hátra vannak, bizonyára nem éleztapokból kellene megtanulniok. Végül maga a köznép, mely ilyen literatúrát nem képes olvasni, de a mely ha olvasgatni is kezd, immár szintén nem efféle lelki táplálékra szorult, és remélem nem is számára szerkesztetik humoristikus irodalmi termék. A conclusio mindenütt magától következik.

És azután mi a czél vele és mi az eredmény? A lehető legviszályosabb. Említettük már valahol, hogy azon bizonyos gyűlölt és üldözött régiebb román intelligencia, nem fog rögtön ujja születni a mai ifju románrok kedveit és szellemeit, az már leélte vagy beleélte magát hajdani elveibe, de sőt csak is édesgetésekkel tartható meg, hogy el ne fússon, és ott ne hagyjon a faképnél minden ő familiájával, és mindemellett minő az eljárás iránjukban? Tudná a jó ég. Önök t. urak letőznek, leviccelnek nagyon sokakat, akik pedig könnyedén azt kérdezhetik: „quis vos constituit?” micsoda magas missiót tulajdonítanak maguknak, hogy csufondárosan bánjanak el velünk? Önöknek nem tetszik, hogy a bánati roman hölgyek németül tánczolnak, a bihar- szatmár s mármarosiak pedig magyarul; lám mi tetszünk most az egyszer magunknak abban, hogy minden sok rossz tulajdonaink mellett egészen másképp bánunk el velők, midőn 18-ik cikkünk szerint elég loyálisan magasztaltuk a román nőket... és higyjék el minden vétségünk mellett készséggel vállalkozniuk megpuszítani aranyos ajkaikat, valahányszor egy szép román-dal hangzik el azokról. Önök továbbá méltatlannal kiviczelnék képviselőket, kanonokokat, kalugereket, tanítókat sat. Az egyházi könyvek cyrillikus betűkkel használatnak mai napig, és mennyit pajzánkodnak önök e szegény 9-százados orthographia ellen, s ilykép maga az isteni szolgálat tiszteletlenséggel illetetik; sokkalta háladatosabb szolgálatot tett az, hogyssem dévajkodó lealáztatást érdemeljen. Vagy miért nem vállalkoznak önök hamarosan azok áttételére latin betűkkel, és a mai irmodorban? Ah, bizonyára telik még egy kevés idő, míg csak a szentírás is átteszik önök ilyképen, oly hitellességgel, mely az ugynevezett „vulgata versio” kellékeinek megfelelően; hát még a többi nagyszámu egyházi szentkönyvek?

Sohase figurázzanak önök, nem jól esik az ki, midőn a magunk kincsét és mi több hitét (mert épen ez foglaltatik azokban) gyalázkodólag illetjük; bizonyos kanonokok, talán kalugerek, meg talán még renegátok is hamarabb a gáton leendnek e tekintetben mint önök. És mi sokkal őszintebben és forróbban óhajtjuk azok átfordítását, mint a hogy önöknek képzelné tetszik, nem is álmodnák alkalmisint mily okoknál fogva, de épen azért nem is mondjuk meg, hogy miért?

(Folytatjuk.)

VEGYES HIREK.

* Folyó évi april havában halt meg Pap Vinceze színérvárallyai birtokos. Végrendeletéből érdekesnek tartjuk felemlitem, hogy a magyar tudóstársaság alapjára 400; a magyar nemzeti színház alapjára 400; a múzeumnak 200; az irói segélyegyletnek 400 ftot hagyományozott; egyetlen leányát pedig igazi magyar érzelmű hölgynek, szorgalmas egyszerű falusi gazdasszonynak rendelte neveltetni; követésre méltó példa. Az ily férfiak megérdemlik, hogy minden becsületes ember áldást kívánjon poraikra.

* Szatmármegyei Erdőd és Madarász köz-égek között az út mellett egy forrás kutban legközelebb egy hullát találtak a pásztorok. A hulla fejetlen volt, s a törzösktetet zsákbarakott földdel megterhelve bocsájtották a gyilkosok a vízbe. A hulla, hogy zsidó egyéniség, kétségtelen kivált azok előtt, kik az őtestamentom törvényeit tudják. Orvosi vizsgálat után kitünt, hogy a meggyilkolt körül-belül egy hónapig hevert a víz alatt. Szomorú dolog, hogy ily barbárság adja elő magát a mai művelt világban, és mi több: oly gyakran, miszerint hajlandó az ember hinni; talán a levegőben rejlik azon járvány, minek neve: öngyilkosság, rablás, gyújtogatás. De ez nem így van! Nem a levegőben, de az elmei műveltség kiányában fészkel a baj, mi oly megrendítő kinövéskelet terem; és e bajon nem lehet másképen segíteni, mint a jó iskolák által: és nem is hiszem, hogy koszorúsköltőnk Kölesey nem a jó tanodákra gondolt midőn ez arany szavakat írta: Hass, alkoss, gyarapíts, s a haza fényre derül!

* A legközelebbi hetivásáron kérdeztek egy avasi oláht: vannak-e tolvajok helységökben? Az oláh rövid megmondolás után válaszóla: Uram nálunk ninesenek tolvajok, mert az emberek maguk lopnak!. Hihetőleg

azt tudta a jámbor, hogy a tolvajok valami programmal ellátott ezébeli egyének.

* A jó utak, hajókázható folyamok, gőzkocsis az országnak fő tényezői a fölvirágzásra. Egy városnak pedig mindenesetre ékeségére szolgál a járda. Örömmel tapasztaljuk hogy a nemes város e tekintetben már fogamatba vétette a csináltatást. Örvendjete ti is, óh tyukszemek, mert tudom, hogy igen sokszor jöttetek kellemetlen surlódásba az egyenetlenség elvét utánzó kövekkel.

* Örvendetes hír. Biztos kutforrásból értesültünk, hogy a pesti nemzeti magyar színháztól julius hónapban huszan fogják szerencsételn városunkat. Ez örvendetes újsgot sietünk tudatni a t. helybeli és vidéki közönséggel azon figyelmeztetéssel, hogy a jeles vendégszereplők előadásait igyekezzenek majd minél számosabban látogatni, mert csak 12 előadásra nyitnak bérletet. Gyűjtsünk addig elég pénzt, hogy néhány élvezetes estvét szerezzünk magunknak e viszontagságos életben.

MEGHIVÁS.

A szatmár-németi ref. gymnasium igazgatósága, folyó évi júnus hava 15-ik napján délelőtti 9 órakor, a gymnasium imatermében tartató pártfogósági gyűlésre, melyben többek között, a VII. VIII-dik gymnasiumi osztály miként lehet felállítására felett fog határozat hozatni, mind azon nemes szívű pártfogókat kik ezen intézet anyagi és szellemi életének előmozdítására tettelesen befolyolnak tisztelettel hívja.

Szatmár, 1865. május. 21.

Vegyesgyűlés rendeleté böl
Vajai Károly,
tan-bizottmányi elnök.

Ü Z L E T.

Május 17-én.

A szatmári piacra behozott termények ára köblönként következők voltak: Tisztabuza 5 frt. — 5 frt. 40 kr. Kétszeres 4 ft. Rozs 3 ft. — 2 frt. 60 kr. Árpa 3 ft. 60 kr. Zab 2 frt. — 1 ft. 60 kr. Tengeri 2 ft. 80 kr. — 4—5 ft. Kása 5 frt 60—80 kr. Főzelékek 8 frt. 20 kr. Krumpli 1 ft. 80 kr. Aaszuszilva 9 frt.

T. Ujlak, május 15-én 1865.

A mai hetivásáron piacunkra szállított termények köblönként a következő árakban keltek u. m. Tisztabuza 5 frt. 40—80 kr.; kétszeres 5 frt. 20—40 kr.; gabona 2 frt. 80—90 kr.; árpa nem volt; zab 1 frt. 60—70 kr. Kása 6 ft. — 6 ft. 80 kr.; Paszuj 8 frt. 25—30 kr.; krumpli 1 frt. 70 kr. 2 frt.

szerelmesek valánk Carolinába. Ő középen ült. Rózsakoszoruban a rózsakirálynő. Eleinte alig akart észrevenni és én már is szörnyű desperatus lettem. Azonban ezen észre nem vétel korántsem igaz volt Carolina részéről. Ő csak tréfálni akart velem, mihől nem sokára boldogan győződöm meg. Az udvarlók egész az unalomig ostromolták kedvesemet, hogy adja valamelyiknek közülök azon pár ibolyát, mit keblére tűzött. Ő a kérelmet kezen visszautasította. Ez nem tetszett a hölgyeknek, hogy ily hidegen verettek vissza. Az arc jó tükröz. Midőn már megsokallottam a hosszas hallgatást mindkét részről, odaléptem Carolina elé, s így szólék hozzá: „Drága Carolina, legyen oly jó, adja nekem emlékül a kérdéses ibolyákat. Ő rám nézett és gyönyörű kék szemében mintha ezt olvastam volna: „nem csak az ibolyákat adom neked, de szivem is.

Isten veled! többet nem tudok írni, sietek ő hozzá; jöjj hozzám egykét hétre, vagy rögtön válaszolj:

ölel barátod

Szolyvai János.

Ha e levelet olvassa az ember, örül is és bánkodik is. Örül az ifju boldogságán és bánkodik: mily végtelenül fog csalatkozni. De talán kivételek is vannak? — Kivéte-

lek? — Száz szerelmi viszony között alig találkozik egy-két valódi boldog. Sok haraggal végződik több esik áldozatul az ármánynak, legtöbbit pedig a hűtlenség töviskoronája jutalmaz. Kivételek?

Ha egy kisvárosnak viszonyait ismerenék, visszajednének a házasságtól örökre, ha a nagy városok intriguában jártasak lennének, soha nem ohajtanának egy szép nő szerelmét; és ha nunc venio ad fortissimum: a világvárosok labirintjhaiban tudnánk magunkat tájékozni, megátkozni a nőt, a szívet, a szerelmet! Különbem a mi a dolgot illeti, barátom levelkén mondhatlanul örvendék. Szegény barátom, mily jól esik zaklatott lelkednek a boldogság! Szüleidet nem is ösmeréd, s e mellett még a nyomor vas-kesztyűt hordozád. Egyetlen barátod én valék a zenge gyermek korban, kenyeremet megosztám veled, és később midőn fölserdülten iskoláinkat bevégezök, örökhű barátságot esküvénk egymásnak. Te mint lángeszű ifju a fővárosba mentél további tanulmányozás végett. Tehát boldog vagy! Örülök rajta, és szivemből ohajtom: boldogságod legyen oly tartós, mint irántadi barátságom. A szerencse emeljen magasra, de le ne sujtson!... Carolinát igen jól ismerem, szelid, ártatlan teremtés, oly átszellemült

gyönyörű alak, hogy nem is csodálom ha elbájolt... A levél elolvasása után eképer monologizálva lassuléptekkel föl s alá sétáltam magános szobámban, elgondolkozván az élet ezerféle változatain, midőn sebes lödögást hallva az ablakhoz sieték... s egek! kit látok egy almásszürke habosparipán, kipirosodott arccal vágatni udvaromra: Jankót!... Üdvözlésére futottam, de ő gyorsabb volt, pár pillanat múlva előttem állott s lovagostorával haragosan csapkodva a földet így köszöntött:

— Oda van minden!

— Mi oknál fogva? — kérdém megdöbbenve.

— Párbajt vívtam!

— És?...

— És öltem!

— Kit? szerencsétlen!

— Zsukói Palit, Carolina egyik legde-

libb és leggazdagabb udvarlóját.
— Oh Jankó, az égre, mért nem zabolázod öröklött heveseséged! De szólj, miképp történt az egész; várj becsukom az ajtót s az ablaktáblákat behuzom, hol a gyertya? itt van!... no már ég,... beszélj!...

(Folytatása következik.)

HIRDETÉSEK.

6. sz.

ÁRJEGYZÉKE SCHWARTZ MÓR Sándor gözmalomnak MÁTÉ-SZALKÁN.

Főraktár Szatmáron
Markovics E. lakásán Nové ut. házában a buzapiacson.

Máté-Szalkán szabadon készpénzért.
Árak ausztriai értékben.
Költségmentesen.

<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">100 font. frt. kr.</td> <td style="width: 50%;">100 font. frt. kr.</td> </tr> <tr> <td>A. Asztali dara nagyszemű 11 80</td> <td>4. Fehér kenyérliszt 1-ső 6 —</td> </tr> <tr> <td>B. „ „ „ „ „ „ 11 80</td> <td>5. Fehér „ 2-od rendű 4 80</td> </tr> <tr> <td>C. Dara középszerű „ 10 —</td> <td>6. Barna kenyérliszt 3 80</td> </tr> <tr> <td>O. Királyliszt „ 11 20</td> <td>KL. Kétszeres liszt „ 3 70</td> </tr> <tr> <td>1. Lángliszt „ 10 —</td> <td>RL. Rozsliszt 1-ső rendű 4 50</td> </tr> <tr> <td>2. Montliszt „ 9 —</td> <td>„ „ 2-ik „ 3 20</td> </tr> <tr> <td>3. Zsemlyeliszt „ 7 40</td> <td></td> </tr> </table>	100 font. frt. kr.	100 font. frt. kr.	A. Asztali dara nagyszemű 11 80	4. Fehér kenyérliszt 1-ső 6 —	B. „ „ „ „ „ „ 11 80	5. Fehér „ 2-od rendű 4 80	C. Dara középszerű „ 10 —	6. Barna kenyérliszt 3 80	O. Királyliszt „ 11 20	KL. Kétszeres liszt „ 3 70	1. Lángliszt „ 10 —	RL. Rozsliszt 1-ső rendű 4 50	2. Montliszt „ 9 —	„ „ 2-ik „ 3 20	3. Zsemlyeliszt „ 7 40		<p style="text-align: center;">Máté-Szalkán 1865-ki márczius 15-én.</p> <p>Minden zsákért 1 forint lefizetendő, mely betétel az elvett napjától számítandó 3 hónapig, a hiba nélkül bérmentesen vissza szállítottaként megtérítetik.</p> <p style="text-align: right;">2-?</p>
100 font. frt. kr.	100 font. frt. kr.																
A. Asztali dara nagyszemű 11 80	4. Fehér kenyérliszt 1-ső 6 —																
B. „ „ „ „ „ „ 11 80	5. Fehér „ 2-od rendű 4 80																
C. Dara középszerű „ 10 —	6. Barna kenyérliszt 3 80																
O. Királyliszt „ 11 20	KL. Kétszeres liszt „ 3 70																
1. Lángliszt „ 10 —	RL. Rozsliszt 1-ső rendű 4 50																
2. Montliszt „ 9 —	„ „ 2-ik „ 3 20																
3. Zsemlyeliszt „ 7 40																	

Arverési hirdetmény.

Szatmármegye telexkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés B. Luzsinszky Lajos felperes részére, ennek 95 ft. és 45 krnyi követelése, s a törvényes járulékok erejéig Márta János alperes ellen, ennek az Endréd községi 186 sz. tjkönyvben 251 h. r. sz. alatt Márta János és neje Kira Flóra nevére bejegyzett birtokaira, melyek 687 négszög öl kiterjedésű birtokokból, s azonlétező valyogból épült szalma fedelű házból állanak, s összesen 140 fura becsültettek, elrendeltetvén: árverési határ-időül az 1865. évi május hó 29-dik és szükség esetén 1865. évi június hó 26-ik napjának d. e. 9 órája a helyszínné tüzetelt ki; melyre a venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alóli törvényszéknek, és a végrehajtással megbízott Nagy Elek főszolgabíróknál bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával a becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog ütteni.

Szatmármegye telexkönyvi törvényszékének 1865. évi apr. hó 6. napján Szatmárt tartott üléséből.

Zombory Zsigmond,
könyvi h. kiadó.

3-3

Hirdetmény.

Ugocsamegye Tur-Terebes községe határában, az ország ut. mellett elterülő 600 hold tagbirtok, a községben létező lakházzal, gazdasági épületekkel, kívánathoz képesti időre haszonbérbe kiadandó lévén, az ez érdeklenni értekezés elfogadtak Nagy-Szölösön alól irólnál.

Nagy-Szölös 1865. april 29. 5-5

B. Perényi Bertalan.

Hirdetmény.

Közhírré tételik, miszerint néhai Horváth Sándor hagyatékához tartozó nagykárolyi 958 sz. alatti zsellértelek, mely 300 o. é. fura becsültetett, folyó évi május hó 9-dik, nem sikerülés esetén ugyan- csak folyó évi június hó 9-dik napján, d. e. 10 órakor, 10% bánatpénz előleges lefizetése mellett, a helyszínen nyilvános árverésen el fog adatni. Az árverési feltételek alólirottál megtekinthetők.

Kelt N.-Károlyban, márt. 10. 1865.

Nagy,
főszolgabíró.

2-3

Hirdetmény.

Az ilobai márk Pataki József bánya részvényesei, e folyó évi június 11-kére d. e. 11 órára, Szinerváraljára, oly hozzájárulással hivatnak meg az ottan tartandó tartulati gyűlésre, hogy abban vagy személyesen, vagy felhatalmazottjok által képviselve legyenek, mert a jelenlevők érvényesen fognak határozni ugy az igazgató választása, mint a teendő építkezések felett.

Szinerváralja május 7. 1865.

Papp Antal,
ideiglenes igazgató.

2-2

Hirdetmény.

Mely szerint néhai Fögel Lajos hagyatékához tartozott, Toth János s neje Bodi Anna által árverésen megvett sz. kir. Szatmár-Németi városában, 159 el. számú házasteleknek a vevőfelek kára s veszélyére leendő újabb elárvereztetése, az árverési feltételek szerint megadott fizetési határidők meg nem tartása miatt, a szatmár városi t. törvényszék által 633/1865 sz. a. végzés szerint elrendeltetvén, eladási határnapul 1865. évi június 14-ke délelőtti 10 órája tüzetelt ki. Az árverési feltételek szatmár városi kiadó hivatalnál hivatalos órákban mindenkor megtekinthetők.

Kelt Szatmárt 1865. évi mártus 30-án tartott polg. törvényszéki ülésből.

2-5

Arverési hirdetmény.

Szatmármegye t. polgári törvényszékének 1608/1864 sz. a. kelt végzésénél fogva közhírré tételik, miszerint néhai Lukács János hagyatékát képező, s az ő nevére jegyzett nagykárolyi 1585 sz. telexkönyvi 1479 sz. alatti küllartozmányos fél házastelek f. évi június hó 26-án délelőtti 9 órakor, nem sikerülés esetén ugyancsak folyó évi július hó 27-ik napján szintén délelőtti 10 órakor tartandó nyilvános árverésen a helyszínen, a bíróságnál megtekinthető feltételek mellett eladatni fog.

Miről a bíróság előtt ismeretes, s még netalán ezeken kívül létező más hitelezők, jelen felhívásnak a "Tárogató" lapban leendő közzététele mellett, azon hozzáadás-sal értesítettnek, miszerint a tömeg elleni igényeiket, az árverés megtörténtéig a bíróságnál annál bizonyosabban bejelentsek, mivel az ezentul jelentkezés követelők igényei többé figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt N.-Károlyban april 21. 1865.

Nagy,
főszolgabíró.

2-5

Hirdetmény.

Farkas Dániel és neje Földesi Juliánának e városi 1556 sz. tjkben foglalt 4264 hrsz. a. szőlő birtoka 600 ft. becsértékben a szatmárvárosi árvalozottmány nyertes felperes javára 500 ft. tőke követelés s járulékok erejéig a tjkönyvi iródban megtekinthető árverési feltételek mellett eladatni rendeltetvén; e végett f. é. június hó 9-ik napja első és f. é. július hó 21-dik napja második árverési határnapul mindenkor d. e. 10 órára és a helyszínné oly kijelentéssel tüzetnek, hogy az elárverezendő birtok első ízben becsértéken felül, második ízben pedig azon alóli is el fog adatni.

Szatmárváros tszéke mint tkvi bánatóság 1865. február 4-én tartott üléséből.

2-5

Arverési hirdetmény.

Köztudomásra hozatik, hogy néhai Sz. váralyai lakos Tar Zsuzsanna, férjezett Salánde Károly és Salánde Károly hagyatékához tartozó Sz.-váralyai 522 sz. telexjegyzőkönyvben felvett, külső illetőség nélküli birtokok, a rajtalevő épületekkel együtt 600 fura becsülve folyó évi május 26-án, nem különben az Apa hegyi 48 sz. tjkjegyzőkönyvben írt, s 1200 fura becsült szőlő birtok május 27-én, szükség esetén pedig június 27. és 28-án mindenkor a helyszínen reggeli 9 órakor az eljáró bíróságnál megtekinthető feltételek alatt, Szatmármegye t. árva törvényszékének 941/1864 és 918/1864 számok alatt kelt végzése folytán nyilvános árverés útján elfognak adatni.

A venni szándékozók 10% bánatpénzzel jelenjenek meg.

D.-Apáti május 1. 1865.

Nagy-bányai járás
főszolgabírósága.

2-5

Arverési hirdetmény.

Szatmármegye telexkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés Löwinger Sámuel felperes részére, ennek 150 frnyi követelése, s a törvényes járulékok erejéig Waldman Móricz alperes ellen, ennek a n.-kolesi 128. k.-kolesi 55. és Berend községi 89 sz. tjkönyvekben nevére bejegyzett birtokaira, melyek összesen 500 fura becsültettek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865. évi június hó 21-dik, és szükség esetén 1865. évi július hó 21-dik napjának d. e. 9 órája a megyei törvényszéki helyiségre tüzetelt ki; melyre venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alóli törvényszéknek, és a végrehajtással megbízott Liehr István törvényszéki ülnökénél bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával a becsértéken vagy azonfelül el nem adathatnék, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog ütteni.

Szatmármegye telexkönyvi törvényszékének 1865. évi april hó 21-dik napján Szatmárt tartott üléséből.

Zombori Zsigmond,
tk. kiadó.

2-5

Arverési hirdetmény.

Szatmármegye telexkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés Mátolcsi Demeter felperes részére, ennek 54 frnyi követelése, s a törvényes járulékok erejéig Török Demeter alperes ellen, az Oroszfalu községi 8 sz. tjkönyvben A. l. alatt alperes nevével a terhekkel együtt Horvát Flóra, és neje Sikot Anna nevére bejegyzett birtokra, melyek belső telki házból és külsőségből állanak, s összesen 620 fura becsültettek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865. évi június hó 7-dik, és szükség esetén 1865. évi július hó 7-dik napjának d. e. 9 órája a helyszínné tüzetelt ki; melyre venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak

meg, hogy az árverési feltételeket alóli törvényszéknek, és a végrehajtással megbízott Novák Károly szolgabíróknál bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog ütteni.

Szatmármegye telexkönyvi törvényszékének 1865. évi april hó 21-dik napján Szatmárt tartott üléséből.

Zombori Zsigmond,
tk. kiadó.

2-5

Jószágok eladási hirdetés.

A szatmári es. kir. pénzügyi igazgatóság felsőbb jóváhagyás mellett:

1. Esztrón június 19-én 4095 ft. 4 kr.
2. Felsőfalun június 21-én 1616 ft. 25 kr.
3. Turvécenyon június 22-én 190 ft.
4. Tartóezon június 23-án 80 ft. 40 kr.
5. Bkszádon június 24-én 966 ft. 45 kr. és
6. Misztmogyoróson június 26-án 1865 évből 16414 ft. 58 kr. kikiáltási árral, az ottani föld- erdő és kisebb királyi javadalmakból álló rész jószágokat, mindenhol 10 óratol reggel megkezdendő nyilvános árverés útján, örök áron elárvereztetni.

Írásos ajánlatok a nevezett igazgatóságnál 1865. június 18-ig és az árverezendő bizottmánynál az árverezés napján a szóbeli ajánlatok megkezdéseig benyújthatók.

Az írásbeli 50 kr. béjeggel ellátandó ajánlatok legyenek lepecsételve és tartalmazták:

- a) a jószág megnevezését, melyre az ajánlat szól.
- b) Az ajánlónak kereszt és vezeték nevéét és lakhelyét azon hozzáadással, hogy nagykoru.
- c) az ajánlott vételár szó és számszerinti összegét.
- d) azon nyilatkozatot, hogy az eladási feltételeket, melyek a nevezett igazgatóságnál és a dősi es. kir. ispánságnál megtekinthetők, ösmert és azok megtartására magát kötelezi.
- e) a 10% bánatpénzt, vagy annak valamely es. kir. pénzárnál lett befizetéséről szóló nyugtát.

Szatmárt, 1865. május 4.

2-2

Vitte.

2776. XII.

Fa-árlejtési hirdetés.

A helybeli es. kir. pénzügyi hivatalok helyiségeinek fűtésére az 1865/6 téli időnyre szükségelt 40 öl 56 czoos és hasálos tűzfának megszerzése végett f. é. május 31-én reggel 9 órakor a helybeli es. kir. gyűjtő pénztárnál szóbeli lejtési árverés fogtartatni, melyre a vállalkozók 10 száztól bánatpénz elvált meg hivatnak. Elfogadatlannak 50 kros bélyeggel és 10 percentes bánatpénzzel ellátandó írásbeli ajánlatok is, ezek tartalmazták a szállítási szándékolt fa minőségét, s nem csak számmal de betűvel is kirandó ölszerinti árat, és az árverési nap előestéje 6 óráig ezen es. kir. pénzügyi igazgatóságnál benyújthatók, a hol is, valamint a helybeli es. kir. gyűjtő pénztárnál a szállítási feltételek is a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt a es. kir. kerületi pénzügyi igazgatóság által Szatmárt 1865. május 12.

1-2

Vitte.

Arverési hirdetmény.

Mely szerint a néhai Papp Vince hagyatékához tartozó ingóságok közül több darab házi és gazdasági eszközöknek, továbbá öröknek, lovaknak, szekereknek és szerszámoknak eladatására folyó évi június 1-ső napja Sz.-Váralya mező városba az öröknyugó volt lakásának helyiségén tüzetvén, erve a vevők meghívatnak.

Kelt Aranyosmegyesen 1865 május 16.

Boross Pál,
végrendeleti végrehajtó Által.